

การศึกษาองค์ประกอบขององค์กรสมรรถนะสูงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 21

The Study of High performance Organization of School in the Secondary
Education Service Area Office 21

ชลธิชา บุณนทร์ (Chonticha Bunon)* ดร.วัลลภา อารีรัตน์ (Dr.Wallapha Areerat)**
เกื้อจิตต์ ฉิมทิม (Kuajit Chintim)**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาองค์ประกอบขององค์กรสมรรถนะสูงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 21 เป็นการวิจัยเอกสารโดยดำเนินการ 2 ขั้นตอน คือ 1) การสังเคราะห์องค์ประกอบองค์กรสมรรถนะสูง จากเอกสารและงานวิจัย 10 แหล่ง โดยเลือกองค์ประกอบที่มีความถี่ร้อยละ 60 และ 2) การยืนยันองค์ประกอบขององค์กรสมรรถนะสูง โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน โดยใช้แบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า องค์กรสมรรถนะสูงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 21 มีองค์ประกอบขององค์กรสมรรถนะสูง 4 ด้าน ได้แก่ 1) การบริหารจัดการคนเก่ง 2) การบริหารจัดการคุณภาพ 3) การจัดการความรู้องค์กร และ 4) การจัดการเชิงกลยุทธ์

ABSTRACT

This research the objective was to study the elements of the high-performance organization of school under the Office of the Secondary Educational Service Area 21. It is a document research by conducting 2 steps: 1) synthesis of high performance organizational elements from 10 papers and research, and 60% of the components were selected and 2) confirm high performance organizations By qualified persons of 5 people by using questionnaires. The research results were found that high performance organization of school under the Office of the Secondary Educational Service Area 21. There are four high performance organizational elements: 1) talent management, 2) quality management, 3) organizational knowledge management, and 4) strategic management.

คำสำคัญ: องค์ประกอบ องค์กรสมรรถนะสูง

Keywords: Components, High Performance Organization

*นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาคุณภาพการศึกษา คณะสหวิทยาการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

**รองศาสตราจารย์ สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาคุณภาพการศึกษา คณะสหวิทยาการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงของศตวรรษที่ 21 เป็นแรงกระตุ้นสำคัญที่ส่งผลให้สถานศึกษาต้องปรับเปลี่ยนไปสู่การเป็นองค์กรสมรรถนะสูง (High Performance Organization) หรือโรงเรียนสมรรถนะสูง เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการดำเนินงานตามวิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์ที่กำหนดไว้ สามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้าและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ซึ่งเป็นนโยบายสำคัญของกระทรวงศึกษาธิการที่ต้องการให้ผู้บริหารสถานศึกษาทุกระดับต้องพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการสู่องค์กรสมรรถนะสูง (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2563) โดยผู้บริหารต้องเป็นผู้ขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลง การมุ่งใจและสร้างขวัญกำลังใจ และการกำกับดูแลตามหลักธรรมาภิบาล โดยลักษณะสำคัญขององค์กรสมรรถนะสูง ได้แก่ การมอบหมายงานบุคคลากรที่ชัดเจน การปรับตัวได้กับการเปลี่ยนแปลง การติดตามการปฏิบัติงานให้สำเร็จ การรักษาคนเก่ง และการสร้างขวัญกำลังใจและยกย่องชมเชย (พลุ เดชะรินทร์, 2553)

การเป็นองค์กรสมรรถนะสูง ที่ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายอย่างยั่งยืน จะต้องมียุทธศาสตร์และบริการที่มีประสิทธิภาพ สามารถดึงส่วนดีของบุคลากรมาใช้และรักษาให้อยู่กับองค์กรให้นานที่สุด มีคุณลักษณะสำคัญ ได้แก่ 1) เน้นการบริหารจัดการตนเองอย่างเป็นอิสระ มีเป้าหมายทิศทางที่ชัดเจน และมีการเรียนรู้ร่วมกัน 2) เน้นการปลูกฝังค่านิยมหลักและวัฒนธรรมองค์กร ให้ซึมซับเข้าไปเป็นจิตวิญญาณขององค์กรและบุคลากร การสร้างค่านิยมความผูกพันกับคุณภาพอย่างต่อเนื่อง 3) เน้นการปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงจากภายนอก โดยความต้องการขององค์กรและบุคลากรต้องสอดคล้องกัน ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมและความต้องการของบุคลากรภายในองค์กร กลุ่มลูกค้า กลุ่มผู้มีส่วนได้เสีย ชุมชน และสังคมที่เกี่ยวข้อง และ (4) การปรับปรุงกระบวนการทำงานอย่างต่อเนื่องและมีมาตรฐานภายใต้การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการสนับสนุนการทำงาน (ทิพวรรณ หล่อสุวรรณรัตน์, 2551) สถานศึกษาที่มุ่งสู่การเป็นองค์กรสมรรถนะสูง ผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการบริหารจัดการภายใต้การมีส่วนร่วม การจัดทำยุทธศาสตร์ที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลง และนำไปสู่การนำไปใช้อย่างมีคุณภาพภายใต้บรรยากาศการทำงานที่เกิดจากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 21 มีพื้นที่การให้บริการ 2 จังหวัด คือจังหวัดหนองคายและจังหวัดบึงกาฬ มีโรงเรียนที่อยู่ในเขตพื้นที่ให้บริการ จำนวน 56 โรงเรียน โดยกำหนดวิสัยทัศน์ในการบริหารจัดการศึกษาในเขตเศรษฐกิจพิเศษและชายแดน สู่ความเป็นเลิศตามศาสตร์พระราชา ได้มาตรฐานสากล และมีพันธกิจส่งเสริมการจัดการศึกษาให้กับนักเรียนอย่างทั่วถึง เท่าเทียม และมีคุณภาพ เร่งรัดพัฒนาคุณภาพนักเรียนให้มีความรู้ ทักษะวิชาการ ทักษะชีวิต ทักษะวิชาชีพ มีคุณธรรม พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้มีจิตวิญญาณและสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพ บริหารจัดการด้วยศาสตร์พระราชาและมีนวัตกรรมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และพัฒนาองค์กรให้เป็นองค์กรแห่งคุณธรรมโปร่งใส จากรายงานแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ประจำปีการศึกษา 2563 ทั้งระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าระดับประเทศทุกรายวิชา โดยสำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาได้ให้ข้อเสนอแนะว่า สถานศึกษาควรมีการปรับปรุงการบริหารจัดการคุณภาพในสถานศึกษา เพื่อยกระดับคุณภาพของครูและนักเรียนรวมทั้งส่งเสริมการจัดการความรู้ในองค์กร จากการศึกษาลงพื้นที่วิจัยพบว่าการยกระดับสถานศึกษาสู่องค์กรสมรรถนะสูงนั้นผู้บริหารควรสร้างวัฒนธรรมเชิงสร้างสรรค์ในโรงเรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 21, 2563)

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นบุคลากรสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 21 จึงสนใจที่จะศึกษาองค์ประกอบขององค์กรสมรรถนะสูงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

เขต 21 ซึ่งองค์ความรู้ที่ได้จากผลการวิจัยจะเป็นสารสนเทศสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนสามารถนำไปใช้ในการกำหนดนโยบาย วางแผนพัฒนาและการบริหารจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

วัตถุประสงค์การวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาองค์ประกอบขององค์การสมรรถนะสูงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 21

วิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเอกสาร (Document Research) เพื่อศึกษาองค์ประกอบขององค์การสมรรถนะสูงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 21 โดยมีขั้นตอนรายละเอียดของวิธีการดำเนินการวิจัย 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาเอกสาร (Document Study) โดยการวิเคราะห์และสังเคราะห์องค์ประกอบขององค์การสมรรถนะสูงของสถานศึกษา จากแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยอ้างอิงตามแนวคิดและงานวิจัยของนักวิชาการและนักวิจัย ดังนี้

(1) การศึกษาองค์ประกอบขององค์การสมรรถนะสูงของสถานศึกษา ตามแนวคิดของนักวิชาการและนักวิจัย 10 แหล่ง ได้แก่ De Waal (2005), Linder & Brooks (2004), พสุ เดชะรินทร์ (2553), ปัสรินญา ผ่องแผ้ว (2563), บุญศรีศรี เหมบุรุษ (2563), สมคิด สกุลสถาปัตยกรรม (2562), จรัสศรี ฮะฮวด (2561), จันทรัตน์ สิทธิสมจินต์ (2560), สุริยะ ทวีบุญญาวัตร (2559) สรรเพชญ โทวิชา (2560) จากนั้นจึงสังเคราะห์องค์ประกอบขององค์การสมรรถนะสูงของสถานศึกษา โดยการใช้ค่าความถี่ตั้งแต่ร้อยละ 60 ของความถี่ทั้งหมดมาเป็นองค์ประกอบขององค์การสมรรถนะสูงซึ่งได้องค์ประกอบ 4 ด้าน ได้แก่ 1) การบริหารจัดการคนเก่ง 2) การบริหารจัดการคุณภาพ 3) การจัดการความรู้องค์กร และ 4) การจัดการเชิงกลยุทธ์ โดยผู้วิจัยนำองค์ประกอบที่ได้จากการสังเคราะห์ในขั้นตอนที่ 1 ไปเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อยืนยันองค์ประกอบในขั้นตอนที่ 2 ต่อไป

ขั้นตอนที่ 2 การยืนยันองค์ประกอบขององค์การสมรรถนะสูงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 21 โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน โดยใช้เกณฑ์ในการคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิ ดังนี้ 1) ผู้บริหารการศึกษาหรือผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 2 ท่าน 2) นักวิชาการด้านการบริหารการศึกษา จำนวน 3 ท่าน ซึ่งเป็นผู้ที่เคยปฏิบัติงานหรือเชี่ยวชาญทางการบริหารการศึกษา มีประสบการณ์ทางการบริหารการศึกษา หรือมีผลงานวิจัยทางการศึกษา เพื่อยืนยันผลการศึกษาที่ได้จากสังเคราะห์ในขั้นตอนที่ 1 โดยการวิจัยในครั้งนี้ใช้แบบตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัยในการประเมินเพื่อยืนยันองค์ประกอบโดยเป็นแบบประเมินแบบตรวจสอบรายการและแบบปลายเปิดเพื่อเสนอแนะแนวคิดเพิ่มเติม

ผลการวิจัย

1. ผลการสังเคราะห์องค์ประกอบองค์การสมรรถนะสูงของสถานศึกษา

ผลการสังเคราะห์องค์ประกอบขององค์การสมรรถนะสูงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 21 ผู้วิจัยได้สังเคราะห์องค์ประกอบองค์การสมรรถนะสูง โดยใช้แนวคิดหลักของ DE WAAL 2005 , พสุ เดชะรินทร์ และชัยวัฒน์ หฤทัยพันธ์ (2553) และสรรเพชญ โทวิชา (2560) ร่วมกับผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องและบริบทการจัดการศึกษาในครั้งนี้ ซึ่งได้องค์ประกอบขององค์การสมรรถนะสูง 4 ด้าน ได้แก่ 1) การบริหารจัดการคนเก่ง 2) การบริหารจัดการคุณภาพ 3) การจัดการความรู้องค์กร และ 4) การจัดการเชิงกลยุทธ์ ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการสังเคราะห์องค์ประกอบองค์การสมรรถนะสูงของสถานศึกษา

องค์ประกอบ	DE WAAL (2005)	Linder & Brooks (2004)	พสุ เดชะรินทร์ (2553)	ปรีติญา ผ่องแผ้ว (2563)	บุญศรีศรี เตมบุรุษ (2563)	สมคิด สกุลสถาปัตยกรรม (2562)	จรัสศรี ยะฮาด (2561)	จันทร์รัตน์ สิทธิสมจินต์ (2560)	สุริยะ ทวีบุญญาวัตร (2559)	สรเพชญ โทวิชา (2560)	ความถี่
1. การบริหารจัดการคนเก่ง	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	10
2. การบริหารจัดการคุณภาพ	√	√	√	√	√	√		√	√	√	9
3. การจัดการความรู้องค์กร	√	√	√		√	√	√	√		√	9
4. การจัดการเชิงกลยุทธ์	√	√	√		√	√	√		√		7
5. การสร้างวัฒนธรรมพลังขับเคลื่อน						√					1

จากผลการสังเคราะห์องค์ประกอบองค์การสมรรถนะสูงของสถานศึกษา สังกัดสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 21 ผู้วิจัยจึงได้สังเคราะห์เนื้อหาองค์ประกอบและตัวชี้วัดองค์การสมรรถนะสูงของสถานศึกษา พบว่า มีองค์ประกอบหลัก 4 ด้าน 15 ตัวชี้วัด ได้แก่ 1) การบริหารจัดการคนเก่ง มี 4 ตัวชี้วัดคือ การสรรหาคัดเลือกคนเก่ง การธำรงรักษาคนเก่ง การส่งเสริมพัฒนาคนเก่ง การให้รางวัลตอบแทนคนเก่ง 2) การบริหารจัดการคุณภาพ มี 4 ตัวชี้วัดคือ การให้ความสำคัญกับผู้เรียน การสร้างความพึงพอใจแก่ผู้รับบริการ การปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่อง การมีส่วนร่วมของบุคลากรในการดำเนินงาน 3) การจัดการความรู้องค์กร มี 4 ตัวชี้วัด คือ การกำหนดองค์ความรู้ การเก็บรวบรวมองค์ความรู้ การแบ่งปันองค์ความรู้ การสร้างองค์ความรู้ใหม่ และ 4) การจัดการเชิงกลยุทธ์ มี 3 ตัวชี้วัด คือ การวางแผนกลยุทธ์ การดำเนินการตามกลยุทธ์ การควบคุมประเมินผลกลยุทธ์ ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการสังเคราะห์เนื้อหาองค์ประกอบและตัวชี้วัดองค์การสมรรถนะสูงของสถานศึกษา

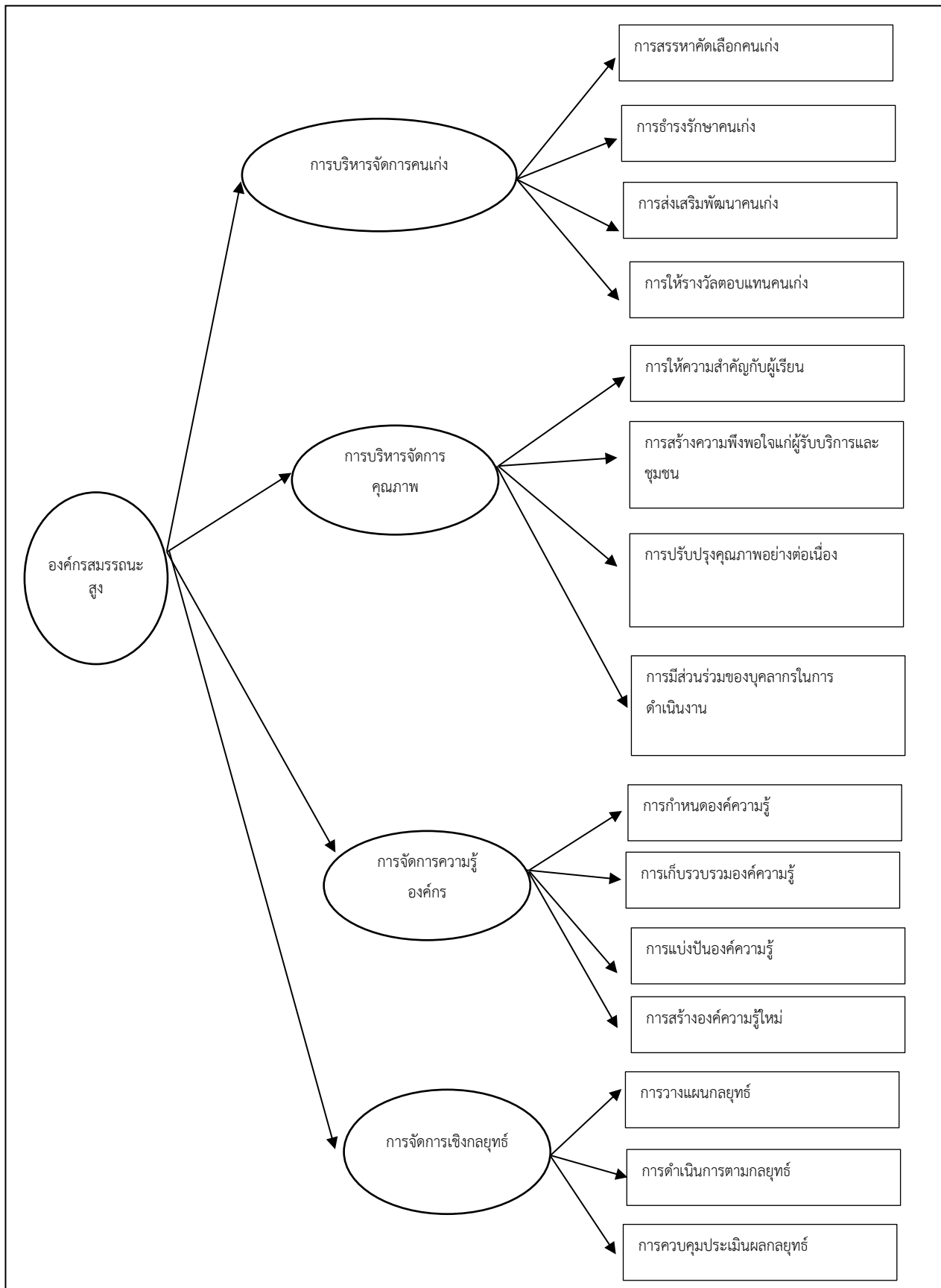
องค์ประกอบ	นิยามปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด
การบริหารจัดการคนเก่ง	กระบวนการจัดการผู้บริหารและครูในสถานศึกษาให้มีความเหมาะสมกับงานหรือตำแหน่ง โดยการสรรหาและคัดเลือกคนเก่ง การรักษาคณเก่ง การอบรมและพัฒนาคนเก่ง การให้ค่าตอบแทนและรางวัลคนเก่ง เพื่อให้สามารถขับเคลื่อนสถานศึกษาให้เป็นสถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จ	1) การสรรหาคัดเลือกคนเก่ง 2) การธำรงรักษาคนเก่ง 3) การส่งเสริมพัฒนาคนเก่ง 4) การให้รางวัลตอบแทนคนเก่ง

ตารางที่ 2 ผลการสังเคราะห์เนื้อหาองค์ประกอบและตัวชี้วัดองค์กรสมรรถนะสูงของสถานศึกษา (ต่อ)

องค์ประกอบ	นิยามปฏิบัติการ	ตัวชี้วัด
การบริหารจัดการคุณภาพ	กระบวนการบริหารจัดการที่มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงคุณภาพอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างความพึงพอใจและให้ความสำคัญแก่ผู้รับบริการ เปิดโอกาสให้ผู้บริหาร ครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน	1) การให้ความสำคัญกับผู้เรียน 2) การสร้างความพึงพอใจแก่ผู้รับบริการและชุมชน 3) การปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่อง 4) การมีส่วนร่วมของบุคลากรในการดำเนินงาน
การจัดการความรู้องค์กร	กระบวนการในการจัดการความรู้อย่างเป็นระบบ โดยการร่วมกันสร้างองค์ความรู้ การกำหนดองค์ความรู้ การจัดเก็บองค์ความรู้ การแบ่งปันองค์ความรู้ การสร้างองค์ความรู้ใหม่ เพื่อให้สามารถนำไปปรับปรุงและพัฒนาสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น	1) การกำหนดองค์ความรู้ 2) การเก็บรวบรวมองค์ความรู้ 3) การแบ่งปันองค์ความรู้ 4) การสร้างองค์ความรู้ใหม่
การจัดการเชิงกลยุทธ์	กระบวนการตัดสินใจทางการบริหารที่สามารถส่งผลให้บรรลุวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา โดยมีการวางแผนกลยุทธ์ การนำแผนกลยุทธ์ไปปฏิบัติ การควบคุมและประเมินผลกลยุทธ์	1) การวางแผนกลยุทธ์ 2) การดำเนินการตามกลยุทธ์ 3) การควบคุมประเมินผลกลยุทธ์

2. การยืนยันองค์ประกอบขององค์กรสมรรถนะสูง

ผลการยืนยันองค์ประกอบขององค์กรสมรรถนะสูงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 21 โดยสรุปผลการประเมินของผู้ทรงคุณวุฒิในด้านความเป็นประโยชน์ ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ พบว่าองค์ประกอบขององค์กรสมรรถนะสูง มี 4 ด้าน ได้แก่ 1) การบริหารจัดการคนเก่ง 2) การบริหารจัดการคุณภาพ 3) การจัดการความรู้องค์กร และ 4) การจัดการเชิงกลยุทธ์ ดังแสดงในภาพที่ 1

ภาพที่ 1. โมเดลองค์ประกอบขององค์กรสมรรถนะสูงของสถานศึกษา

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาองค์ประกอบขององค์การสมรรถนะสูงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 21 ในครั้งนี้ได้จากการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อให้ได้องค์ประกอบและตัวชี้วัดขององค์การสมรรถนะสูงที่สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 21 พบว่า องค์การสมรรถนะสูงของสถานศึกษา มีองค์ประกอบหลัก 4 ด้าน ได้แก่ 1) การบริหารจัดการคนเก่ง มี 4 ตัวชี้วัดคือ การสรรหาคัดเลือกคนเก่ง การธำรงรักษาคนเก่ง การส่งเสริมพัฒนาคนเก่ง การให้รางวัลตอบแทนคนเก่ง 2) การบริหารจัดการคุณภาพ มี 4 ตัวชี้วัด คือ การให้ความสำคัญกับผู้เรียน การสร้างความพึงพอใจแก่ผู้รับบริการ และชุมชน การปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่อง การมีส่วนร่วมของบุคลากรในการดำเนินงาน 3) การจัดการความรู้องค์กร มี 4 ตัวชี้วัดคือ การกำหนดองค์ความรู้ การเก็บรวบรวมองค์ความรู้ การแบ่งปันองค์ความรู้ การสร้างองค์ความรู้ใหม่ และ 4) การจัดการเชิงกลยุทธ์ มี 3 ตัวชี้วัดคือ การวางแผนกลยุทธ์ การดำเนินการตามกลยุทธ์ การควบคุมประเมินผลกลยุทธ์ และมีตัวชี้วัดรวม 15 ตัวชี้วัด ซึ่งผลการวิจัยที่ออกมาเช่นนี้ เนื่องจากผู้วิจัยทำการศึกษาทบทวนแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับองค์การสมรรถนะสูงอย่างหลากหลายและรัดกุม ร่วมกับการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อยืนยันองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ขององค์การสมรรถนะสูงซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้การยืนยันตามที่สังเคราะห์มาและมีการเพิ่มเติมรายละเอียดในประเด็นตัวบ่งชี้บางตัวเพื่อให้มีความชัดเจนมากขึ้น และสอดคล้องตามบริบทของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 21 มากขึ้น ดังนั้นผลการวิจัยจึงทำให้ได้องค์ประกอบและตัวชี้วัดองค์การสมรรถนะสูงเป็นไปตามที่ผู้วิจัยกำหนดขึ้น สอดคล้องกับ De Waal (2005) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบของการเป็นองค์การสมรรถนะสูง 4 องค์ประกอบ ดังนี้ การบริหารจัดการคนเก่ง การบริหารจัดการคุณภาพ การจัดการความรู้องค์กร และการจัดการเชิงกลยุทธ์ สรรเพชญ์ โทวิชา (2560) ได้ศึกษาการพัฒนากลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาสมรรถนะสูงสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา พบว่ามีองค์ประกอบที่สอดคล้อง 3 องค์ประกอบ ดังนี้ การบริหารจัดการคนเก่ง การบริหารจัดการคุณภาพ การจัดการความรู้ทั่วทั้งองค์กร และสอดคล้องกับ สมคิด สกกุลสถาปัตย์ (2562) ได้ทำการศึกษาการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสู่องค์การสมรรถนะสูงโดยใช้พลังร่วมเป็นฐาน พบว่ามีองค์ประกอบขององค์การสมรรถนะสูง 5 องค์ประกอบ ดังนี้ การบริหารจัดการคนเก่ง การบริหารจัดการคุณภาพ การจัดการความรู้องค์กร การจัดการเชิงกลยุทธ์ และการสร้างวัฒนธรรมขับเคลื่อน

เอกสารอ้างอิง

- จรัสศรี ฮะฮวด. (2561). ตัวบ่งชี้สถานศึกษาสมรรถนะสูง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ*, 6(2), 19-26
- จันทร์รัตน์ สิทธิสมจินต์. (2560). การพัฒนาแนวทางการจัดการนวัตกรรมที่ส่งผลต่อโรงเรียนสมรรถนะสูง. *วารสารบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น*, 13(1), 171-180.
- ปัสรินญา ผ่องแผ้ว. (2563). การพัฒนาตัวบ่งชี้การทำงานเป็นทีมที่มีสมรรถนะสูงของโรงเรียนสังกัดเทศบาล. *วารสารวิจัยและพัฒนา วไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 10(1), 13-26.
- ปญฺชวรัศมี เหมบุรุษ และวีระวัฒน์ อุทัยรัตน์. (2563). รูปแบบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษที่ส่งเสริมการเป็นองค์การสมรรถนะสูง. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย ฉบับสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์*, 10(2), 269-281.
- พสุ เดชะรินทร์ และชัยวัฒน์ หฤทัยพันธ์. (2553). *การวางแผนและกำหนดยุทธศาสตร์*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- พฤกษ์ สุพรรณนาลัย. (2560). รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างวัฒนธรรมองค์กรที่สร้างสรรค์การจัดการจัดสรรการจูงใจการจัดการความหลากหลาย และการจัดการคนเก่ง ที่ส่งผลต่อความเป็นองค์กรประสิทธิภาพสูงในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สมคิด สกุกสถาปัตย์. (2562). การบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสู่องค์กรสมรรถนะสูงโดยใช้พลังร่วมเป็นฐาน. วารสารศึกษาศาสตร์ มมร คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, 7(1), 102-223.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (2563). คู่มือการประเมินสถานะของหน่วยงานภาครัฐในการเป็นระบบราชการ 4.0. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 21. (2563). แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2563. หนองคาย: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21
- สุริยะ ทวีบุญญาวัตร. (2559). รูปแบบองค์การสมรรถนะสูงของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วารสารมหาวิทยาลัยศิลปากร, 9(1), 795-814.
- สรรเพชญ โทวิชา. (2560). การพัฒนากลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาสมรรถนะสูงสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี.
- Cook, R., A., & Lafferty, L. J. (1989). **Organization culture inventory**. Plymouth, MI: Human Synergetics.
- De Waal, A. (2005). Is your organization ready for beyond budgeting. **Measuring Business Excellence**, 9(2), 56-67
- Linder, J.C. & Brooks, J.D. (2004). **Transforming the Public Sector**. [n.p.].